

FRIEDRICH HÖLDERLIN

Kulku maaseudulle

Landauerille

Aukealle tule, ystävä! vaikka nyt vain vähän loistaa
Päivä ja ahtaana niin taivas meidät piirittää.
Huiput ei vuorten, ei metsänkään mukaan toiveeni nousseet,
Tyhjänä myöskin lepää nyt ilma lauluton vain.
Pilvistä on, kujat nukkuu ja tiet, melkein näyttää minusta,
Kuin uponneet oisi nuo lyijyiseen aikaan syvään.
Siltikään ei yritys luonnu uskoa varmaa epäillä
Hetkeäkään, päivä on vain vihitty ilolle.
Sillä kovin ilahduttaa se, mitä taivaalta saimme,
Vaikka tuo kieltäytyi, vaan silti lopulta sen soi.
Kunpa sellaisen puheen, askeleiden ja huolienkin
Arvoinen voitto ois, ja varma, tosi ihanuus.
Silti jo toivon tapahtuvan niin, että kaivattu alkaa,
Että kielemmekin nyt jo todella vapautuu
Ja sana löydetty on, sydän auennut myös, juopuneelta
Otsalta korkea nyt pohdinta alkunsa saa,
Ja samaan aikaan kun me, taivas puhkeaa kukkaansa myöskin,
Eessä katseen avoimen myös avoin loistava on.

Mahtavaa ei ole tahtomamme; eloon kuuluu se silti,
Se sopivaa on ja myös riemukasta samalla.
Vaan tuleehan pääskysistäkin, siunauksen tuojista, jotkut
Aina jo ennen kesää maahamme. Siis vihitään
Ylhäältä vain hyviä puhuen perusta, jolle talon
Ymmärtävä isäntä vieraillensa rakentaa;
Jotta ne kauneinta katsoo ja tuntee, maan runsautta, jotta
Kuin sydän toivoo, ja kuin hengen mukaistakin on,
Kiitetyt ois pidot, tanssi ja laulu ja Stuttgartin riemu,
Siksi me toivein tänään nousemme kummulle siis.
Vain paremman puhukoon meille suopea paiste keväinen,
Minkä on kohteliaat vieraat itse kertoneet,
Tai kuten ennen, jos tahdotaan niin, sillä vanha on tapa,
Ja useinhan jumalat katsoo meihin hymyten,
Lausunnan siis salvumies katon harjalta tehköön, omamme,
Niin hyvin kuin taisimme, tehneet olemme me myös.

Vaan seutu kaunis on, kun kevään juhlapäivänä laaksoon
Laskeudutaan, Neckarin kanssa kun nyt alaspäin
Nuo lukemattomat puut kaikki, nuo pajut, vihreät metsät
Kukkia valkeanaan tuulessa huojuvat vain,
Vaan pilven katveessa rinteellä viinikin siintää ja kasvaa
Lämmeten suojissa tuon usvan niin aurinkoisen.

Suomentanut Maria Valkama

(alun perin: Friedrich Hölderlin, *Gesammelte Werke*. Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 2008, 125–126.)

FRIEDRICH HÖLDERLIN

Vaeltaja

[Toinen muotoilu]

Yksin seisoin ja Afrikan autiomaille katsoin,
Sinne Olympolta kun tulta putoili alas,
Raastava! niin kuten silloin, kun tänne pirstovin sätein
Korkeudet ja syvyydet kerran jumal rakensi.
Mutta nyt raikkaanvihreää metsää ei nouse ilman
Kaikuviin korkeuksiin, ylväänä runsaudessaan.
Seppeleettä on nyt vuoren pää, purot hilpeät sille
Vieraat on, lähteet usein saavuta ei laaksoaan.
Karja mikään ei kuljekaane lähteiden loiskeessa päivin,
Metsästä pilkistänyt suopeaa kattoa ei.
Vain totinen lintu istui laulutta pensaiden alla,
Kulkijat, haikarat, vain kiireesti lensi ohi.
Silloin en pyytänyt vettä, oi luonto! autiomaassa;
Uskollinen kameli vettäni säilyttihän.
Lehdon laulua, oi! isän tarhoja pyysin, kun toivat
Taas kodin mieleeni nuo muuttavat linnut sen maan.
Vaan minulle sanoit: täällä on myös jumalat, pitää valtaa,
Mittansa suuri on; vain vaaksat näkee ihminen.

Ja puhe tuo kehotti mua etsimään muutakin vielä,
Pohjoiselle navalle laivoissa saavuinkin siis.
Kahlittu siellä elo lumikuorissa nukkui, vuodet
Niin monet rautauni päivää odottanut on.
Sillä vain hetken Olympos kietoi tuon maan syleilynsä
Kuin kietoi Pygmalion rakkaimpansa käsineen.
Täällä ei liikuttanut se rintoja auringonpaistein,
Kasteessa ei, sateessaan, lempeänä puhunut;
Kummastelin tuota, hölmönä niin kyselin: oi äiti
Maa, ajan hukkaatko siis kaikkesi leskenä vain?
Ei mitään luoda, mitään ei rakkaasti hoitaa, ei nähdä
Lapsessa itseään taas, sellainen kuolemaa on.
Vaan ehkä kerran vielä sä lämpiät loistossa taivaan,
Köyhästä unesta sut se hereille hyväilee;
Niin että, kuin siemenvilja, puhkaiset rautaisen kuoren,
Tervehtimään valoa maailma vapautunut käy,
Kaikki nuo säästetyt voimat kevään loistoon syttyy, versoo
Viini, ruusut hehkuvat kitsaassa pohjolassa.

Niin puhuin; nyt kotiseudulle Reinin palaan, taas tuulet
Nuoruuden mua puhaltaa hellästi kuin aiemmin;
Rintani tempomisen puut, luotetut tuttavat, tyyntää,
Jotka on keinuttaneet aiemmin mua syleissään,
Ja pyhä vihreys, todistaja maailman elon syvän,
Autuaan, virvoittaa tuo, nuoreksi muuttaa mut taas.
Vanheninhan minä jo ja kalpenin pohjolan jäässä,
Ja etelän tuli vei hiukseni, poltti ne pois.
Vaan, vaikka kulkija saapuisi viimeisenä päivänänsä
Kaukaa ja uupuneena sielunsa pohjaltakin,

Kun näkee hän tämän maan, täytyy poskien kukkia vielä
 Kerran, ja sammuvien silmien loistaa jo myös.
 Autuas Reinin laakso! ei kumpua viiniä vailla,
 Seppelöi tarhat, talot, köynnökset nuo lehvineen,
 Ja pyhää juomaa on virroilla laivat täynnään, ja saaret,
 Kaupungit, juopuneet on viineistä, hedelmistään.
 Vaan vakavin hymyin yllä lepää vanha Taunus, ja päänsä
 Tammella seppelöidyn tuo vapaa nyt kumartaa.
 Nyt saapuu metsästä hirvi ja pilvestä lankeaa valkeus;
 Korkeuksistaan haukka myös katselee ympärilleen.
 Vaan alla laaksossa, missä juo lähteestä kukka, levittyä
 Pieni kylä viihtyen nurmelle kuin lepäämään.
 Hiljaista on. Kaukaa kuuluu toimekas mylly, vaan kellot
 Iltaisen rauhan pian kuuluttavat saapuvan.
 Kauniisti soi taas viikatteen suihke ja maamiehen ääni,
 Tuo härkineen palaten mieluusti määrää kulun,
 Kauniisti laulaa myös äiti nurmella lapselle; kyllin
 Nähneenä tuo nukahtaa; mutta pilvet punertaa,
 Ja järven välkkyvän rannalta lehto kun portin avoimen
 Varjoa vihreään, ja kultaiset leikkii säteet,
 Silloin syleilee mua talo ja hämy salainen tarhan,
 Kasvien kanssa isä siellä kasvatti minut;
 Missä vapaana kuin siivekkäät lehvisissä ilmaviss' leikin,
 Tai sineen uskolliseen latvoista lehdon myös näin.
 Sä ikiuskollinen olet myös pakolaiselle vielä,
 Taivas yllä kotimaan; kuin ennen, luoksesi tuot.

Persikat mulle kukoistaa, kukat ihmettää; korkeat on
 Melkein kuin puut, ruusut nuo pensaislaisteliaat.
 Raskaaksi tummista marjoista käynyt on kirsikkapuuni,
 Poimivaa kättäkin päin itse oksat kurrottuu.
 Myös minut vie kuten ennen vapaaseen lehvästöön metsän
 Tarhasta polkuni, tai varteen puron, missä myös
 Ennen olin iloin muistaen mainetta purjehtijoiden
 Kauas katsovien; niin teistä kerrottu on,
 Valtiaat! että meret, erämaat minun kulkea täytyi,

Kun isä, äitikin mua, voi! suotta etsivät vain.
 Missä he on? olet hiljaa ja epäröit? kodin turva!
 Itsekin niin epäröin! kun lähenin, laskin myös
 Askeleet pyhiinvaeltajan lailla ja seisahduin. Kulje
 Vain sisään, ilmoita: täällä vieras, poikanne on,
 Jotta avaa he sylinsä ja suo mulle siunauksen, jotta
 Oon pyhitetty ja taas kynnykselle suotu on!
 Aavistan kuitenkin: pyhään vierauteen luotani myös he
 Kääntyneet on, takaisin rakkautensa ei palaa.

Äiti, isä? tai jos ystävät vielä elää, heillä toiset
 Onnensa on, omani eivät ole he enää.
 Voin palata, kuin ennen, ja nimet rakkauden huutaa,
 Käskeä myös sydäntä lyömään, kuin ennen se löi,
 Vastaisi hiljaisuus vain. Sitoo niin ja erottaa myös aika
 Paljon, jo kuollut olen heille, he mulle myös on.
 Niin olen yksin. Vaan pilvien yllä sinä, isänmaani,
 Suuri isä, eetteri! myös valo ja sinä, maa!
 Ainoina rakkaasti hallitsette, jumalamme ikuiset
 Kanssanne milloinkaan ei liittoni raueta voi.
 Polveudun teistä ja kanssanne kulkenut oon, te iloiset,
 Ja kokeneempana myös teidät kutsun takaisin.
 Siksi ojentakaa ääriään myöten viinillä Reinin
 Vuorien lämpimien täytetty malja jo nyt!
 Niin jumalille juon ensin ja muistolle sankarienkin,
 Purjehtijoille ja myös teille, te uskotuimmat!
 Ystäville, suvulle! huolet, kärsimykset unohdan nyt,
 Huomenna myös, ja pian luona kotoisten olen.

Suomentanut Maria Valkama

(alun perin: Friedrich Hölderlin, *Gesammelte Werke*. Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 2008, 122–125.)